

Glossari de temps

Conciliació: equilibri en l'ús de diferents tipus de temps i àmbits de responsabilitat de les persones (laboral, de cures, familiar, personal, etc.).

Es parla d'equilibri en el sentit de possibilitar que les persones facin compatibles i puguin desenvolupar-se satisfactòriament en aquests diferents àmbits. Per assolir-ho, cal evitar que les dones siguin les úniques destinatàries dels drets i mesures relatives a la cura de persones dependents, ja que això pot entrar en col·lisió amb el seu creixement professional.

Corresponsabilitat: ampliació del concepte de conciliació des d'una perspectiva de gènere que entén que tota conciliació ha de ser corresponsable, és a dir, que ha de fomentar i promoure una distribució igualitària de tasques entre homes i dones per tal que pugui haver-hi una distribució justa i equitativa dels diferents usos del temps.

Economia plural: enfocament des d'una economia feminista que inclou la perspectiva de gènere que conceptualitza que el sistema econòmic no només es genera des del treball productiu o treball remunerat, sinó que entén que el treball domèstic i de cures és imprescindible per al manteniment d'un sistema econòmic basat en la participació i productivitat del mercat.

Equitat de gènere: distribució justa dels drets, beneficis, obligacions, oportunitats i recursos tenint en compte les desigualtats de gènere existents.

Igualtat de gènere: situació en què totes les persones (independentment del seu sexe, la seva identitat de gènere o la seva orientació sexual) tenen llibertat per comportar-se, prendre decisions i accedir a béns i recursos socials sense estar limitades per estereotips, rols, discriminacions o violència. No es tracta que les persones siguin uniformes/homogènies, sinó que tinguin els mateixos drets, obligacions, oportunitats reals i tracte.

Interseccionalitat: perspectiva analítica i política que permet entendre i respondre a les maneres com el gènere es creua amb altres eixos de desigualtat i com aquests encreuaments contribueixen a experiències d'opressió i privilegi. La interseccionalitat constata que els sistemes d'opressió dins la societat no actuen de forma independent uns dels altres sinó que s'interrelacionen. Així, per a cada societat concreta, les condicions d'una persona s'han d'interpretar atenent (de forma combinada) a la seva classe social, sexe, lloc d'origen, edat, orientació sexual, discapacitat, ètnia, religió, llengua, etc.

Perspectiva de gènere: enfocament que analitza el gènere com un constructe social que produeix unes relacions de poder entre homes i dones on aquestes últimes es troben en una situació de desigualtat sistemàtica i estructural.

Pobresa de temps: concepte teòric que considera la pobresa des d'un enfocament multidimensional, i incorpora el temps com una de les dimensions clau. Des d'aquest marc, es considera la pobresa de temps com la insuficiència o escassetat de temps disponible per a descansar o gaudir de temps personal degut a una càrrega excessiva de treball, tant remunerat com domèstic i de cures.

Polítiques de temps: inclou totes aquelles polítiques públiques dissenyades incloent el factor temps com a aspecte clau, i impulsades per la transformació dels diferents usos del temps.

Ritmes circadianis: pautes i canvis físics, mentals i conductuals dels éssers vius que segueixen un cicle diari de 24 hores. Responen principalment a la llum i la foscor en l'ambient de l'organisme. L'estudi dels ritmes circadianis s'anomena cronobiologia.

Temps de la vida quotidiana: temps necessari per a la realització de les diferents tasques del dia a dia (treball, cura de fills/es, realitzar la compra, temps de lleure i oci, etc.), ja siguin activitats rutinàries o puntuals.

Temps de cures: temps dedicat a la realització d'activitats necessàries per al sosteniment de la vida, tant la pròpia com la de persones a càrrec o dependents.

Dins del temps de cures, podem distingir els següents temps:

Temps de cura d'altres: temps dedicat per l'atenció i cura de fills/es, jocs i instrucció, persones dependents, etc.

Temps de cura personal: temps dedicat a totes aquelles activitats dirigides al manteniment i desenvolupament bàsic de les persones (menjar, dormir, etc.).

Temps per al treball domèstic: temps dedicat per al desenvolupament de tasques dirigides al manteniment de la llar (gestió administrativa, compra, neteja, etc.).

Temps de desplaçaments: temps dedicat per la mobilització amb el transport públic o privat per tal de poder realitzar les diferents activitats diàries, ja siguin rutinàries o no.

Temps laboral: temps dedicat al desenvolupament d'una activitat remunerada entesa des del treball productiu.

Temps personal: temps dedicat a la realització d'activitats que la persona fa per elecció pròpia i que pot decidir deixar de fer en qualsevol moment.

Temps d'estudi: temps dedicat per la realització d'activitats educatives i formatives.

Temps de lleure/oci: temps dedicat al desenvolupament d'activitats d'interès personal o hobbies, que es poden realitzar individualment (llegir, fer esport, etc.) o col·lectivament (temps amb família, trobades amb amics, activitats culturals, etc.).

Temps de participació política i social: temps dedicat per l'agrupació i mobilització col·lectiva i ciutadana (agrupacions de veïns/veïnes, associacions, sindicats, voluntariat, etc.)

Temps personal: temps dedicat per la realització d'activitats d'interès personal o hobbies realitzades, generalment, individualment (llegir, sortir a córrer, etc.).

Usos del temps: distribució i capacitat (o incapacitat) de decisió sobre els diferents tipus de temps, atenent a les necessitats i segons les circumstàncies personals en les diferents etapes de la vida. Aquests usos del temps es categoritzen de manera teòrica per a diferenciar-los i analitzar-los, malgrat que en la vida quotidiana de les persones els diferents usos del temps estan interrelacionats i poden passar de manera simultània.

Pacte del Temps: iniciativa d'abast municipal o comarcal que cerca el compromís de la ciutadania i dels ens locals per impulsar accions en l'àmbit dels usos del temps que contribueixin a la reducció de les desigualtats socials, a la millora de la qualitat de vida i a la promoció d'una economia plural al servei de les persones.

